

ХРИСТИЯНСЬКИЙ КОРДОЦЕНТРИЗМ У ФІЛОСОФІЇ П. ЮРКЕВИЧА

Постановка проблеми. Кордоцентризм – один з популярних напрямків серед українських філософів. В умовах сучасного світу, рідко можна знайти людину, яка повністю довіряє та прислуховується до свого серця. Часто люди вважають, що правильний вибір ми можемо зробити тоді, коли думаємо лише головою, проте я вважаю, що це не так.

Серце є одним з головних та невід'ємних складових нашого вибору. У ньому зароджується рішучість, виникають різноманітні наміри та бажання. Часто, завдяки йому, ми робимо перший крок у стосунках, радіємо та залишаємося задоволеними. Проте часто саме воно страждає через нерозділене кохання, втрату близької людини чи через образливе слово, сказане ненароком.

Саме тому, важливо зрозуміти філософію кордоцентризму, почути важливі слова від відомого, розумного та досвідченого філософа, який свої думки, підтверджує «словами Божими». Дізнатися більше про філософію кордоцентризму та чому варто прислухатися до свого серця.

Мета: розглянути філософський напрям – кордоцентризм, опрацювати та проаналізувати християнський кордоцентризму філософії Памфіла Юркевича та його життя в загальному.

Для досягнення мети ми встановимо наступні **завдання**:

- визначити суть поняття «кордо центризм»
- проаналізувати християнський кордоцентризм у «філософії серця» Юркевича

Виклад матеріалу. Кордоцентризм – один з напрямків філософії, основою якого є розуміння дійсності не так мисленням (головою), як «серцем» - емоціями, нашими внутрішніми відчуттями, душою. Цей напрям був добре розвинений в Україні та поширений серед українських філософів. Зокрема кордоцентризм можна побачити у творах П.Юркевича, Т.Шевченка, П.Куліша та інших.

Християнський кордоцентризм розкаже та пояснює нам, про «серце» та його відчуття більше з точки зору Бога, церкви та віруючих людей. Цей напрям у філософії має більше цікавої інформації, яка змушує задуматися.

Памфіл Юркевич – найвизначніший український філософ минулого століття. Народився 16 лютого 1826 року у селі Ліпнява (зараз Золотоніського району, Черкаської області). Вступив та навчання у Полтавській духовній семінарії, після її закінчення став слухачем у Київській духовній академії, яку закінчив у 1851 р. У 1852 році отримав ступінь магістра, а вже в 1854 р. його призначили помічником інспектора в академії.

У 1861 році став професором філософії в Московській академії, дотам викладав історію філософії, логіку, психологію, педагогіку, а вже в 1869 р. був призначений на посаду виконуючого обов'язки декана.

У своїх працях він розкриває глибинний сенс тих процесів, які відбувалися протягом другої половини XIX – початку XX століття у сфері української духовності.

Увесь лафос праці спрямований проти раціоналістичних спроб звести сутність душі, увесь духовний світ до мислення, позаяк у такому випадку знімається проблема людської індивідуальності, а залишається якась абстрактна людина.

Дослідники по-різному оцінюють його філософію, одні називають її «філософія серця», інші – конкретним ідеалізмом, так як бачать у ній початки персоналізму та елементи екзистенціалізму. Проте всі погоджуються з тим, що його філософія є незрозумілою для сучасників, хоча й справила величезний вплив на майбутні покоління філософів. У своїй праці «Серце і його значення в духовному житті людини за вченням слова Божого», де розгортається цілісна філософсько-антропологічна концепція, Юркевич виклав основні засади «філософії серця».

Основою концепції є показ серця, як важливої основи не тільки фізичного, а й духовного життя людини.

У кордоцентризмі ми говоримо про розуміння дійсності «серцем», тому я впевнено можу сказати, що у працях Юркевича переважає саме цей напрям. Тому що серце в його філософії це:

- скарбничка та носій усіх тілесних сил людини;
- центр душевного й духовного життя людини;
- центр усіх пізнавальних дій душі;
- центр морального життя людини, скрижаль, на якому викарбуваний природний моральний закон.

Отже, у своїх працях Юркевич казав, що світ є певною системою явищ у житті, повних краси та непередбачуваності. Він існує та відкривається в першу чергу для глибокого серця, а вже потім для розуміючого мислення. Адже завдання та перешкоди, що переслідують нас протягом життя, з'являються не тільки через зовнішній світ, а й через нездоланні перешкоди серця.

З усіх його слів, можна зробити висновок, що серце показує наш духовний стан, відкривається та дає змогу себе відчувати, бачити багато цікавих речей довкола та всередині себе. Адже серце допомагає нам у вирішенні багатьох проблем та внутрішніх переживань, навіть тоді, коли ми цього не помічаємо та думаємо, що вирішили все завдяки своїй «голові».

Памфіл Юркевич був християнським мислителем та представником православної релігійно-філософської думки. Тому у його філософії ми говоримо саме про християнський кордоцентризм, адже, спираючись на Божі учення, і своїй праці він послідовно виклав християнське вчення про «серце», як найглибшу основу людського ества, джерело релігійної віри та всіх різноманітних форм релігійного світосприйняття, запропонувавши оригінальну та самобутню інтерпретацію християнського (православного) кордоцентризму.

Висновок: Отже, ідеї християнського гуманізму та кордоцентризму, які висловив Юркевич у своїх працях, глибоко вплинули на розвиток української релігійно-філософської думки XIX-XX століття та стали вагомим внеском у збагачення оригінальних філософських засад українського богослов'я. Погляди Юркевича, незважаючи на їх релігійну забарвленість, актуальні і в сучасному світі. Вони допомагають краще зрозуміти засади української ментальності. Завдяки працям Памфіла Юркевича ми можемо зрозуміти, наскільки важливо прислухатися до свого серця, скільки різних та прекрасних речей народжується в ньому.

Список використаних джерел

1. Мойсеїв І. Кордоцентризм // Філософський енциклопедичний словник/В.І. Шинкарук та ін.- Київ: Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України: Абрис, 2002.-742с.-1000 екз.-ББК 87я2.- ISBN 966-531-128-X.
2. Сіверенчук М. Тлумачення ідей у філософії П.Д.Юркевича та Вол.Соловйова// Молода нація. К.:Смолоскип, 1999.с.123-133.
3. Юркевич П. Серце та його значення у духовному житті людини, згідно з ученням слова Божого/ Вибране. - К.: Абрис, 1993.- 416 с.
4. Ярмусь С. Памфіл Данилович Юркевич та його філософська спадщина// Юркевич П.Д., Твори. Вінніпег, 1979.